inhabit; यदध्यासितमर्हद्भिस्तद्धि तीर्थं प्रचक्षते Ku. 6. 56. -2 To live in conjugal relation; cohabit with. -3 To be directed or fixed upon. -4 To rule, govern, influence; affect, concern (mostly Ved.). -*Caus.* To cause one to sit down upon; भवन्तमध्यासयन्नासनम् Bk. 2. 46.

अध्यासनम् 1 Sitting down upon, occupying, presiding over. -2 A seat, place.

अध्यासित *a.* Seated down, upon, settled. **-तम्** Sitting upon; धेन्वा तदध्यासितकातराक्ष्या निरीक्ष्यमाणः R. 2. 52.

अध्यासः See under अध्यस्.

अध्याहारः A mode of interpreting a sentence. According to this mode, an incomplete sentence is made to yield complete sense by supplying some extra word or words therein. अध्याहार should be clearly distinguished from अनुषङ्ग which also is a mode of interpreting an incomplete sentence; परिपूर्णमेवेदं वाक्यं नाध्याहारमर्हति विप्रलम्भकर्तृकम् ŚB. on MS. 4. 3. 10 (see अनुषङ्ग). cf. also अपरिपूर्णं यद् वाक्यं तदध्याहारेण वा पूर्येत व्यवहितकल्पनया वा। तत्राध्याहाराद् व्यवहितकल्पना ज्यायसी। अध्याहारे हि अश्रुतः कल्प्येत। इतरत्र श्रुतेन सम्बन्धः। ŚB. on MS. 7. 4. 10.

अध्याहारः-हरणम् 1 Supplying an ellipsis (आकाङ्क्षाविषयपदानुसंधानम्). -2 Arguing; inferring; new supposition; inference or conjecture.

अध्युषित *a.* Inhabited, occupied.

अध्युषिते *ind.* At daybreak; उवाच राजन्संग्रामेऽध्युषिते पर्युपस्थिते Mb. 8. 36. 4.

अध्युष्ट *a.* (Ety ?) Coiled up three and a half times; °वलयः a snake forming a ring coiled up three and a half times; अवाप्य स्वां भूमिं भुजगनिभमध्युष्टवलयं स्वमात्मानं कृत्वा A. L. 10.

अध्युष्ट्रः [अधिगतः उष्ट्रं वाहनत्वेन] A carriage drawn or borne by camels.

अध्यूढ *a.* [अधि उपरि ऊढः] 1 Raised, exalted, elevated, hanging over. एतस्यामृच्यध्यूढँ साम तस्मादृच्यध्यूढँ साम गीयते Ch. Up. 1. 6. 1. -2 Abundant, increased, copious. -3 Rich, affluent. **-ढः** 1 Śiva. -2 The son of a woman pregnant before marriage; अध्यूढश्च तथाऽपरः Mb. 13. 49. 4. **-ढा** A wife whose husband has married another wife and thus superseded her (= अधिविन्ना q. v.). अध्यूढायाश्च यद् दुःखं साक्षिभिर्विहितस्य च Mb. 2. 68. 83.

अध्यूध्नी [अधिकम् ऊधो यस्याः अनङ् ङीप् च] 1 A cow with full and fat udders. -2 The vessel (in the body) above the udder or above the scrotum; perhaps urethra (?).

अध्यूह् 1 U. 1 To overlay, place on or upon. -2 To raise above.

अध्यूहनम् Puttiug of a layer (of ashes &c.).

अध्येषणम् [अधि-इष् प्रैरणे-ल्युट्] Causing one to do a thing, especially a preceptor &c. as an honorific duty. **-णा** [अधिका एषणा प्रार्थना] Solicitation, entreaty.

अध्रि *a.* [न-धृ-क्रि] Not restrained, irresistible. **-Comp. -गु-गू** *a.* [अध्रि-गम्-कु-डित् ऊकादेशो वा] of irresistible motion or course (अधृतगमन), impetuous; यदध्रिगावो अध्रिगू इदा चिद्दो अश्विना Rv. 8. 22. 11 also तुभ्यं श्चोतन्ति अध्रिगो Ait. Br. 2. 12. (**-गुः** N. of a heavenly killer of sacrificial victims, or the name formula itself ending with an invocation of Agni. -ज *a.* [अध्रि जनयति, जन्-ड] making irresistible. इति चिन्मन्युमध्रिजः Rv. 5. 7. 10. **-पुष्पलिका** the betelnut plant. (Mar. पानवेल).

अध्रियमाण *a.* 1 Not held, not to be got hold of; not forthcoming. -2 Not surviving, dead.

अध्रुव *a.* Uncertain, doubtful. -2 Unsteady, moving, not fixed or permanent; स्वाङ्गेऽध्रुवे P. III. 4. 54; separable (which can be severed or detached without fatal or disastrous effects) (येन विना न जीवनं सोऽध्रुवः Sk.) **-वम्** An uncertainty; यो ध्रुवाणि परित्यज्य अध्रुवाणि निषेवते। ध्रुवाणि तस्य नश्यन्ति अध्रुवं नष्टमेव च H. 1. 184. cf. the English phrase 'A bird in the hand is worth two in the bush.'

अध्रुषः Quinsy; a kind of disease attended with fever arising from the affection of blood; शोथः स्थूलस्तोदहप्रकाशो रक्ताज्ज्ञेयः सोऽध्रुषो रुग्ज्वराढ्यः Suśr. (Mar. गळसटें, घटसर्प.)

अध्वन् *m.* [अत्ति बलं; अद्-क्वनिप् धादेशः Uṇ. 4. 115; perhaps from अत् also] 1 (*a*) A way, road; passage, orbit (of planets &c.); मुक्ताध्वानं ये लङ्घयेयुर्भवन्तम् Me. 54. (*b*) Distance, space (traversed or to be traversed); पञ्चदशयोजनमात्रमध्वानं जगाम K. 119, 120; कियत्यध्वनि सा उज्जयिनी 207; Dk. 13; अपि लङ्घितमध्वानं बुबुधे न बुधोपमः R. 1. 47; उल्लङ्घिताध्वा Me. 45; कालाध्वनोरत्यन्तसंयोगे &c. (*c*) Journey, travel, course, march; नैकः प्रपद्येताध्वानम् Ms. 4. 60 undertake a journey; अध्वसु त्रिषु विसृष्टमैथिलः R. 11. 57 after three marches; परिक्रान्तः किलाध्वना Ki. 11. 2 way-worn; अध्वश्रमपरिगतम् Me. 17. 40; अध्वा वर्णकफस्थौल्यसौकुमार्यविनाशनः Suśr. -2 A recension of the Vedas and the school upholding it (शाखा, अवयव) एकविंशत्यध्वयुक्तमृग्वेदमृषयो विदुः। सहस्राध्वा सामवेदो यजुरेकशताध्वकम्॥ अध्वा देवगतिः शाखा इति पर्यायवाचकाः। -3 Time (Kāla), time personified, (being the eater of all) दुर्मरं पुरुषेणेह मन्ये ह्यध्वन्यनागते Mb. 14. 80. 24. -4 Air; sky, atmosphere. -5 Place. प्रस्थितं दीर्घमध्वानं स्वबन्धुमिव बान्धवाः Rām. 5. 1. 45. -6 Means, resource; method. -7 Attack (अधिकदुरारोहणम्). अध्वन् is changed to अध्व after prepositions; प्राध्वः, व्यध्वः &c. **-Comp. -अतिः** [अध्वानमतति, अत्-इ] 1 a traveller. -2 an intelligent person. **-अधिपः,-ईशः** [ष. त.] an officer in charge of the public roads. **-अयनम्** [अध्वन्ययनम्] journey, travel. **-गः** 1 one who travels; a traveller, way-farer; Av. 13. 1. 36. सन्तानकतरुच्छायासुप्तविद्याधराध्वगम् Ku. 6. 46 (°गामिन्). -2 a camel. -3 a mule. -4 the sun; °भोग्यः N. of a tree, Spondias Mangifera (आम्रातकवृक्ष) अध्वगैः अयत्नलभ्यफलत्वात् भोग्यः (Mar. आंबाडा). (**-गा**) the Ganges. **-गत्** *m.* [अध्वानं गच्छति; गम्-क्विप् P. VI. 4. 40] a traveller. **-गत्यन्तः -गन्तव्यः** [ष. त.] measure of length applicable to roads; कालभावा-